

Kdo se soustředí jen na rozum, nemusí z toho nic mít

ROZHOVOR

Rozhovor se souborem divadla Kámen

Co je vaší motivací?

Lenka Závěská: Naší hereckou motivací jsou asi takové zvláštní vnitřní prožitky, které můžete u hraní mít.

Lenka Chadimová: A že jsou zvláštní... takové „jak si to prožiješ...“

Lenka Z.: ...takový to máš“.

Petr Macháček: Mou motivací jakožto režiséra jsou vize. Zkrátka mám nějakou vizi, jak by něco mohlo vypadat, znít. Vizi o formě inscenace, kterou se potom snažím zrealizovat.

Vladimir Benderski: Já jsem v souboru nováčků, takže mojí motivací je učit se. /smích/

Kámen je velice specifické divadlo. Můžete popsat, jak u vás vniká nová inscenace?

Lenka Z.: Petr napíše scénář a potom ho zrežuje... /smích/

Lenka Ch.: Ono je to vlastně úplně normální.

Petr: Také myslím, že inscenace vzniká relativně normálně. Možná s tou výjimkou, že je vše poměrně přesně zrežované už na začátku, protože tolik nezkoumáme formu. Ta je víceméně předepsaná. Úkolem herců je potom naplnit ji. Případně trochu posunout, ale hlavně naplnit. Ale Vladimír by mohl vyprávět. Ten je zvyklý i na jiné způsoby tvorby.

Vladimír: Je to příklad takového „nedemokratického“ divadla. Režisér má svou vizi a chce od herců přesně dodržovanou formu, kterou ovšem musí naplnit nějakým osobním obsahem a vymýšlet příběh, který je v tom nelogickém, možná absurdním světě leckdy jiný, než to, co je vidět na jevišti. Ale vždy jde o určitý emoční obsah, který člověk investuje. Mě osobně to zajímá z toho hlediska, že tady se nezkoumají nějaké exotické formy, ale zkoumá se čistě činohra. A v těchto mezích činohry se dají nalézt mikropříběhy, které prostě patří ke kamennému světu.

Vždy jsem měl pocit, že vašim základním rysem je to, že se nějakým způsobem snažíte posouvat hranice.

Petr: Nevím, jestli chceme vyloženě posouvat hranice - například té formy. Ale chtěli bychom, tedy alespoň já, aby se posouvalo zkoumání skrze estetiku, skrze estetické parametry. A to nemyslím například krásno. Myslím tím vše, co nejde popsat. Rytmy, tóny, prostorové konfigurace - právě skrz tohle chceme zkoumat život. Posouvání vidím v tom, že zkoumání jde stále hlouběji. Stejně je to něco, co se nedá vyslovit. Doufám ale,

že se někdy podaří to, že se někdo při představení také „posune“. At už herec, nebo divák. Takže tady já vidím ono posouvání. Možná to souvisí také s tím, že nemáme přesně dané, o čem to je. Tedy rámcově ano, ale hlavně to má člověk emočně uchopit až při představení.

Vzpomínám si, že jednou někdo řekl: Odmítám při divadle myslet.

Lenka Ch.: U nás se divák klidně může zamyslet. Třeba se dostane někam jinam, ale to je také správné.

Petr: Určitě je pravda, že se člověk může u takového trochu abstraktnějšího tvaru dostat tak říkajíc na scestí, když se jej snaží rozklíčovat. Když se pak dostane do fáze „to jsem nerozklíčoval“, je to tím, že se soustředí jen na rozum. Potom z toho nemusí nic mít.

Lenka Z.: Diváci by se spíš měli soustředit na představení, nechat je působit.

Lenka Ch.: Chovat se ne jako v divadle, ale jako na výstavě. Myšlení škodí zdraví. /smích/

Petr: Tím si to jen zkazí.

Co je vám líto?

Lenka Ch.: Je mi líto, že tady není žádná pořádná hospoda.

Zdeňka Brychtová: Mně je zase líto, že v tomhle představení šli lidé spíše po humoru a vtipu. Po tom jazykovém, který se skrývá z jednotlivými replikami. Myslím, že právě proto tu bylo tolik smíchu a nesoustředěné energie. Ale je to jen můj dojem.

Lenka Z.: Ale zase proč ne. Pokud atmosféra v sále prostě takhle vznikla, je to zkrátka tak.

Petr: Mně není líto nic, pokud jde o to, co děláme. Takže bych se spíš vyjádřil k Hronovu: je mi líto, jak usíná to pověstné setkávání souborů. Představoval bych si mnohem větší příležitosti právě v tomto ohledu. Ne jen dělat rozborů představení. Nikdo se nezajímá o to, jak kdo funguje produkčně, jak financuje svou práci, v jakém prostoru hraje. Je to škoda.

Vít Malota